

La voluptat de ser

Itinerari Poètic sobre la Montserrat Abelló

Conduit per Teresa Sanz, acompanyada d'una vintena de rapsodes voluntàries de la nostra ciutat.

Relació de rapsodes per ordre dels poemes:

	NOMS	Número Poema
1	Teresa Sanz	1
2	Isabel Crehuet	2
3	Mihoko Ono	3
4	Remei Martínez	4
5	Enri Martín	5 i 6
6	Paqui Morales	7 i 8
7	Edel Calderón	9 i 10
8	Pepi Sánchez	11
9	Mari Sol Aguirre	12 i 13
10	Alexandra Sevilla	14 i 15
11	Rosa Martos	16 i 17
12	Jonatan Fornés	18 i 19
13	Marga Dordella	20, 21 i 22
14	Jonatan Fornés	24 i 25
15	Clari Organvidez	26 i 27
16	Carmeta Ots	28, 29 i 30
17	Ruth Moreta	31 i 32
18	Isabel Crehuet	33
19		
20		
21		

DONA (mestressa de casa : la paraula sobre la vida diària i la consciència) ...

Vida diària/Paraules no dites (1963-1981)

1

Ets tendre,
estàs malalt.
Confons el negre amb el blanc.
I em pregunto perquè.
Per què jo
no et puc aclarir aquest enigma,
si dus la meva sang

Isabel Crehuet

2

Sóc com una ombra
perduda en la nit.
Estimo el raig de sol,
l'oreig del mar,
la rialla fresca,
el dolç somriure,
la mà forta.

Aquesta tarda d'estiu,
plena de llums rosades,
blaves, verdes,
massa crues.
Però caldrà que em posi,
com cada tarda,
a repassar la roba,
ficar les mans dins l'aigua bruta,
i destriar entranyes innocents.
Cosir botons,
Empènyer la planxa.

Domés de tard en tard,
puc agafar la ploma.

Em dolc del pit
i de l'esquena,
però diré que aquesta tarda
és rosa i blava,
única, molt tendra,
inoblidable.
Perquè l'he viscuda
i és meva.

I això que estic cansada!

Les mans (dones i treballs)

3

Envejo els ocells
perquè tenen ales
-però no tenen mans.

Envejo els arbres
perquè tenen branques
-però no tenen mans,
ni ungles.
No teixeixen xarxes,
ni fan cistells,
escombres, garlandes;
no poden trenar cabells,
sospesar pedres,
ni bastir cases.

He envejat els ocells,
però les mans són fortes,
estimen,
donen i accepten.

La mà vella, arrugada;
aquella mà tan dura
i l'altra tan blanca.
Llarga, afinada,
mística.
Càndides mans d'infant,
tot just nades
i que ja clamen!

4

Nit i dia el plor, l'infant.
He caminat sense guia
per un camí desert, però ara
m'assec a la meva porta,
temorosa de perdre
l'invisible fil
que em lliga
a l'arbre i a la pedra.

5

Avui sóc orgullosa del meu temps
i em dol de malversar-lo.

No faig res, no cuso ni planxo.

Vaig de pressa, passo i repasso
deu cops per un carrer.
Escruto les mirades, perdudes de tan fixes,
m'aturo a les botigues, veig les modes,
els colors verds i blaus.
M'obsedeixen els pintors abstractes
que parlen com els muts.
Em miro les mans, les meves i les vostres;
m'acosto accelerada als quioscs,
cerco llibres i noms. Sobretot noms!
Ignoro la premsa que baladreja mentides
-Si la veritat és sempre evident
i pura com un part!
Tinc pressa,
arribo al mar que em portarà ben lluny.
Però és fals, és fals,
s'han acabat els miracles.

Retorno a casa amb pas més segur,
a la vida diària.

6

Mai tan lent com avui
haurà passat el matí, ple
de records, d'obsessions.
Hem obert antics calaixos
de velles calaixeres.
Una a una hem anat estirant
les robes desusades.
Aquelles que ens parlen
d'altres temps, d'altres
costums. Fins que hem trobat
un blanc llençol de lli:
de trames apretades
i fils gruixuts. Pesava.
Quantes mans d'altres
dones esmerçades
en filar i brodar
el bell llençol!

L'hem estirat amb cura
i l'hem estès damunt el llit.

7

Espero en va:
el telèfon truca,
una veu diu
allò que jo esperava
i temo.
I espero encara
que arribi a
la fi prop meu.
Una flor de paper
blava i erta
em fa companyia.
I el brogit del carrer,
i l'adelerada pressa.
I allà, lluny, una
dona que renta al celobert;
i el fum que ix
de la xemeneia del restaurant
davant de la finestra.
I tota jo un crit.
I espero.
I faig els llits!

Del jo al nosaltres (dones) ...

8

(A Virgínia Woolf)

Cadascú ha de tenir
la seva cambra.
I un pati blau
on passejar els seus dubtes.

Més enllà del sol
viurà el desig
i la recança
de la primera paraula.

I el somriure
que s'ha perdut
i ja no es recupera.

Suau serà, però,
l'ombra de la tarda,
darrera els núvols,
allargada, com un lliri.

El blat en el temps (1986)

9

Plantar sobre la terra
els peus. Ja no tenir
por. Sentir com puja
la saba, amunt, amunt.
Créixer com un arbre.
A la seva ombra
aixoplugar algú que
també se senti sol, sola.
Com tu, com jo.

10

Caminem a l'atzar
sota l'impuls
d'una nova certesa,
amb ulls àvids, oberts,
per abastar-ne un escaig
de llum, i esperem.

La mòrbida son de dies,
dits més venturosos,
se'ns apareix com un
bàlsam insípid de
somniais túrpids.

I, sobergues, ens alcem contra
mites, déus i profetes!

El cor de les paraules (2002)

11

És en aquests
rars moments en què
romanc absent quan
realment sóc.

Tota aquella qui
es desprèn de la
lletra entrada
amb sang.

Tota aquella qui
és prou valenta
per escoltar la
veu que acallen.

Tota aquella qui
no té por de si
mateixa.

Totes aquelles que
esperem que germini
la llavor, som
solidàries.

Recerca concreta de la paraula no dita 1...

Vida diària/Paraules no dites (1963-1981)

12

M'aixecaré del llit
i del insomni.
En obrir la porta,
rebré una bafarada
d'aire calent, mentre
els ulls se submergiran
en la frescor d'uns
pins, llunyans. Després,
prendré el càntir del racó,
i l'alçaré entre els meus
braços i sentiré
el doll viu
de l'aigua que refresca
la gola seca de
paraules no dites.

13

Obscur moment de decisió,
de lluita, quan la voluntat
es concentra, petita, densa
de cremants preguntes.
I cruix contra obligats
costums i lleis inveterades,
i masteguem paraules
dins la gola eixuta.

I l'acció ja ens és
l'únic camí.

14

Les paraules
se m'entortolliguen
a les mans. Em costa
de desprendre-me'n.
Se m'amoroseixen
entre els dits, i
es tornen dolces.
Hi servo la tebior
de moltes mans, de
cossos; la tremolor
de llavis entreoberts
i el tacte de la pell,
espessa de desig,
suavitat
de parpelles closes,
trèmules
damunt d'ulls que endevino
plens de guspies.

Sóc amb vosaltres
a través de la pell
d'aquest cos que estimo.

El compromís amb la paraula viva ...

Foc a les mans (1990)

15

Cada nit un poema.
Sobre el full solitari
la mà es mou.

Dins la quietud
contemplo la claror
vacil·lant del carrer,
i sento com si tingués
algú arran de pell,
a frec de llavis.

Si em calia escollir.
Em quedaria amb la ploma
a la mà. Mai més sola,
cada nit.

16

Cap somriure foll
no trencarà la quietud
d'aquest somni dolç,
teixit de silencis.

Brots d'herba
lentament esquerden
la terra
eixorca i dura, on
potser un dia neixi
la paraula perfecta.

17

Tenyeix de blau el temps:
transfigura el somni,
transgredeix els mots.

Fes que els seus colors esclatin
al raig de la font.
Que l'aigua humitegi els ulls.

Que la seva frescor gelada
temperi el foc d'aquestes mans
que cremen.

Fes teu aquest desig.
I endinsa't al cor
de les paraules.

La paraula viva acosta a la llibertat ...

Memòria de tu i de mi (2006)

18

Saps que és endins de tu
que has d'extreure la força
per sobreviure.

No tinguis por,
amb fermesa pren
la ploma.

No sents com
t'allibera
dels més negres presagis?

Mes enllà del parlar concís (2014)

19

Em fremeix l'ànim
l'esperança de dies
esplèndids que
m'esperen;

ara que sento
el batec del temps entre
els dits i dins les mans.

I veig com creix el poema
des del fons
de la paraula viva.

També neguits, pors, tirania del temps, mort....

Dins l'esfera del temps (1998)

20

Ara la lluna entre els núvols
mostra la seva cara immòbil
massa blanca.

I no em queda res
sinó aquest espant
que no em deixa.

El blat en el temps (1986)

21

He vist la mort
per dintre. Duia
un infant als braços.
No tenia peus, no caminava.

El fred íntim del silenci (2008)

22

Em desperto trasbalsada
en un dia massa espès de sol.

Les plantes del balcó
de tan quietes semblen mortes.

I el pensament se m'hi clava
allí, entre barrots.

I m'he de pessigar ben fort
per saber si encara hi sóc

o si, sense adonar-me'n,
també m'he mort.

Sentiments de dolor i d'impotència col·lectiva ...

Foc a les mans (1990)

24

Ja no tenim a l'abast
de la mà
meravelles de somnis,
sinó llàgrimes denses
d'esperances que es perden
i el fel amarg de pobles
sotmesos. I rostres solcats
de línies profundes amb ulls
esbatanats per la fam.

La vida diària no en té,
de mesura.

Dins l'esfera del temps (1998)

25

El cor em bat com una
vàlvula massa oberta.

La sang hi puja a glopades
i la gola se'm tanca
com si hi manqués l'aire.

Em persegueixen imatges
de cares i ulls esglaiats.

La foscor acusadora
d'aquests rostres
m'omple d'una fonda tristesa.

26

Sento com goteja la por,
cau lenta
damunt els paraigües

Drets, a la plaça,
uns al costat dels altres,
cridem i ajuntem les mans.

Després, restem silenciosos,
com elles, com ells amido
la meva pròpia feblesa.

27

I aprenc a dir que **No**.

Amollo en la nit
la veu amarga o
la veu esperançada.

I aprenc a dir que **No**.

Que ja no és temps de plorar
ni de lamentar-se, ni tampoc
el de cercar excuses fàcils.

I aprenc a dir que **No**.

Paraula contra el temps, amor fet paraula contra el temps ...

Poemes d'amor(2009)

28

M'assec a contemplar el temps
a l'espera que alguna espurna
encara viva
sadolli aquesta set de tu.

I escric amb urc
per servir gelosa,
el plaer de sentir-te dins meu
en cada mot que escric.

Memòria de tu i de mi (2006)

29

S'acosta la nit, és
el redós del teu amor
el que m'escalfa.

La llar de foc s'apaga.
La ploma als dits;
Delit de paraules.

El blat en el temps (1986)

30

T'he estimat
amb massa
paraules.

Voldria
poder tornar
a estimar-te
amb una
sola paraula.

Persistència en la lluita i en l'amor als altres ...

Dins l'esfera del temps (1998)

31

Sovint diem
això és la fi,
cap música ja no controla
les nostres esperances.

Però hi ha ulls que no coneixem
que escruten l'horitzó
llavis que xiuxiuegen.

Orelles que perceben,
que amatents escolten
allà al fons de la nit.

Aquesta és la força que busquem,
l'amor que aprenem a sostenir
contra el caire del temps

Més enllà del parlar concís (2014)

32

Com si no hi veiés
les paraules
es desdibuixen.

Volia omplir el poc temps
que li quedava amb paraules
noves, senzilles, inoblidables.

Ben al fons sabia
que era una tasca per a ella
gaire bé impossible.

Persistia

33

Buscar ben endins
d'aquella cosa fosca.
Tractar de defugir
la placidesa.

Ser, la voluptat de ser.
Viure en l'aire que t'envolta,
en el vol d'un ocell,

en la frescor d'una poncella,
en el perfum intens
del gessamí.

No tenir por de morir.
Saber que
El miracle és viure!